

“कृषि, शिक्षा, पर्यटन र पूर्वाधार,
सूर्यविनायक समृद्धिको मूल आधार”

जरिगाना छुट सहितको
त्यवसाय दर्ता अभियान
२०७८

“तपाईं हाम्रो कर,
नगर विकासको भर”

सूर्यविनायक नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कटुञ्जे, भक्तपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

परिचयः

नेपालको संविधानको अनुसुचि द मा स्थानीय तहलाई २२ वटा एकल अधिकारहरु प्रदान गरिएका छन् । सोही अनुसुचिको बुदाँ नं ३ मा नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालन हुने सबै प्रकारका व्यवसायहरु दर्ता गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा नगरपालिका भित्र रहेका सबै प्रकारका व्यवसायहरु दर्ता एवं सूचिकरण हुनपर्ने स्पष्ट व्यवस्था रहेको छ । नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०७९ मा नगरपालिका भित्र रहेको व्यवसायहरु दर्ताको प्रावधान तथा दर्ता एवं नवीकरण वापत लाग्ने राजस्वका दरहरु समेत निर्धारण गरिएका छन् । नगरसभाको एघारौ अधिवेशनबाट परित नीति तथा कार्यक्रममा समेत व्यवसाय दर्ता अभियान संचालन गरि नगरपालिका क्षेत्रमा संचालित सबै प्रकारका व्यवसायहरुलाई राजस्वको दायरामा ल्याउने विषय उल्लेख भएको छ । प्रचलित कानून बमोजिम यस नगरपालिकाबाट नीतिलाई कार्यान्वयन गर्ने शिलशिलामा यो व्यवसाय दर्ता अभियान संचालन गरिएको हो ।

व्यवसाय दर्ता अभियान के हो ?

नगर पालिकाको भौतिक र मानवीय स्रोत परिचालन गरि सहज र सरल प्रकृयाबाट निश्चित समय अवधि भित्र दर्ता हुन बाँकी सबै प्रकारका व्यवसायलाई दर्ता गरि राजस्वको दायराभित्र ल्याउने अभियान नै व्यवसाय दर्ता अभियान हो ।

व्यवसाय दर्ता अभियान कहिले देखि कहिलेसम्म संचालन हुन्छ ?

व्यवसाय दर्ता अभियान २०७९ आश्विन १ गतेबाट शुरु भई २०७९ पुष मसान्तसम्म जारी रहने छ ।

व्यवसाय दर्ता अभियान कसरी संचालन हुन्छ ?

व्यवसाय दर्ता अभियान सम्बन्धमा व्यापक प्रचार प्रसार

गरिने छ । प्रत्येक वडा कार्यालयबाट आधिकारिक रूपमा दर्ता हुन आउन आक्षण सहितको सूचना जारी हुने छ । यस नगरपालिकामा संचालित प्रत्येक व्यवसायीसम्म नगरपालिकाको कर्मचारी पुग्ने र उक्त व्यवसायलाई दर्ता हुन आउनका लागि पत्र बुझाईने छ ।

अभियानका क्रममा व्यवसाय दर्ता गर्दा हुने लाभ
नगरपालिकाले संचालन गर्ने यस अभियानका क्रममा दर्ता हुने व्यवसायीहरूलाई विगत वर्षको जरिवाना रकममा छुट दिने निर्णय भएको छ अतः अभियानका क्रममा दर्ता हुँदा नियमित राजस्व मात्र बुझाएर दर्ता गर्न सकिने भएकोले व्यवसायीलाई यसबाट आर्थिक लाभ समेत हुनेछ ।

व्यवसाय नगरपालिकामा दर्ता नगर्दा के हुन्छ ?
यो नगरपालिका आम जनताको सरोकार राख्ने सबै विषयसंग प्रत्यक्ष जोडिएको स्थानीय सरकार हो । स्थानीय सरकारको कार्यक्षेत्र भित्र दर्ता वा अनुमति नलिई कुनैपनि व्यवसाय संचालन गर्नु गैर कानूनी हो तसर्थ कानून बमोजिम दर्ता नहुँदा राज्यको तर्फबाट प्रदान गरिने सबै सेवा सुविधाबाट व्यवसाय संचालन गर्ने व्यक्ती वंचित हुनबाट बच्नका लागि व्यवसाय दर्ता गर्ने पर्दछ । त्यसै गरि कुनै दुर्घटना हुँदा बीमा कम्पनी, बैंक एवं अन्य निकायहरूलाई गर्नुपर्ने सिफारिस समेत दर्ता नभएका व्यवसायको हकमा गरिने छैन ।

कम्पनी रजिस्टर र घरेलुमा दर्ता भई सकेपछि पनि नगरपालिकामा किन दर्ता हुने

नगरपालिका स्थानीय सरकार हो । यसले व्यवसाय दर्ताको मात्र नभई आम जनतासंग सम्बन्धित सबै प्रकारका कार्यहरू गर्दछ । नगरपालिको वडाबाट नेपालका सबै मन्त्रालयसंग सम्बन्धित ६३ प्रकारका सिफारिसहरु गरिन्छन् । जसरी यहाँ जन्मेका सबै नागरिकहरुको

अभिलेख यहाँ राखिन्छ त्यसै गरि यहाँ संचालित हरेक व्यवसायको अभिलेख नगरपालिकासंग हुनै पर्दछ । कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट प्रदान गरिने प्रमाणपत्र व्यवसाय संचालनको अनुमति नभएकोले संचालन पूर्व स्थानीय तहमा दर्ता भएर अनुमति लिनै पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

नगरपालिकामा कर तिरेर के फाईदा भएको छ ?

राज्य संचालनको प्रमुख आधार कर नै हो । विभिन्न क्षेत्रबाट उठेको करबाट नै विकास निर्माण तथा सामाजिक क्षेत्रमा लगानी हुने हो । सडक पूर्वाधार निर्माण, खानेपानी, कृषि, पर्यटन र अन्य सबै सेवामुलक क्रियाक्यापहरु कर कै माध्यमबाट संचालन हुने हुँदा हरेक व्यवसायीले तिरेको कर नै नगरपालिका विकासको भर हो ।

जरिवाना छुट सहितको अभियानमा समेत दर्ता नगर्ने व्यवसायीलाई के हुन्छ ?

नगरपालिकाले एक पटकको लागि जरिवाना छुटको प्रावधान सहित व्यवसाय दर्ता अभियान संचालन गरेको छ । यस अभियान अन्तर्गत नगरपालिकाको लिखित पत्र प्रत्येक व्यवसायीसम्म पुग्ने छ । यसरी नगरपालिका स्वयं व्यवसायीकोमा पुगेर अनुरोध गर्दा समेत अटेर गरि व्यवसाय दर्ता नगर्ने व्यवसायीहरूलाई तत्काल कानून बमोजिम कारवाही गरिने छ ।

व्यवसाय दर्ता कहाँ र कसरी गर्न सकिन्छ ?

रु. ५ लाख भन्दा कम पूँजी भएका व्यवसायहरु वडा कार्यालयमा नै दर्ता हुने व्यवस्था रहेको छ भने रु. ५ लाख भन्दा वढी पूँजी भएको व्यवसायको हकमा तपसिल बमोजिमको विवरण सहित नगरपालिकाको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्ने छ ।

१. तोकिएको ढाँचा बमोजिमको निवेदन,
२. निवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि, पासपोर्ट साईजको

फोटो २ प्रति

३. अन्य निकायमा व्यवसाय दर्ता गरेको भए सोको दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
४. PAN/VAT दर्ता गरेको भए सोको प्रमाण पत्र प्रतिलिपि,
५. पसल व्यसाय भाडा बसेको भएमा घरभाडाको सम्झौता र जग्गा धनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि,
६. व्यवसाय दर्ताको लागि नियमानुसार लाग्ने राजस्व रकम ।
७. रु.५ लाख सम्म पूँजी भएको व्यवसाय वडा कार्यालयमा नै दर्ता गर्ने र सो भन्दा वढी पूँजी भएका व्यवसायको हकमा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस । वातावरणीय हिसाबले जोखिम हुन सक्ने व्यवसायको हकमा वडा कार्यालयको रोहवरमा भएको मुचुल्का ।

समृद्ध नगरपालिका निर्माणको महाअभियानमा सबै व्यवसायीहरूमा नगरपालिकाको अनुरोध

- नगरपालिका एउटा सरकार हो सरकारले गरेको निर्णय मान्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो ।
- यो नगर तपाईं हामी सबैको हो, तपाईंको पसल दर्ताबाट तपाईंले तिर्नु भएको रकमले मात्र केही हुन्न तर सबैले तिरेमा शित उवाउदा घैला भरिन सक्छ र हामी ठूलो काम पनि गर्न सक्छौं ।
- जसरी एउटा बच्चा जन्मे पछि उसको जन्म दर्ता हुन्छ, त्यसै गरी व्यवसाय पनि दर्ता हुनु पर्दछ, नगरलाई थाह हुनु आवश्यक छ, कि कति व्यवसायहरु यहाँ छन् ।
- अन्त जहाँ दर्ता गरिए पनि यो स्थानीय तह हाम्रो घर नजिकको सरकार हो यहाँ दर्ता अनिवार्य छ ।
- दर्ता संगै यहाका सेवा सुविधाहरु जानी नजानी तपाईं हरुले पाई रहनु भएको छ ।
- हामीले उठाएको रकम घुमिफिरी तपाईंकोमा नै

आई रहेको छ, यहाको सडक सुधार, खानेपानी, विद्यालय, मठ मन्दिर आदी सबै सबै तिनै रकमबाट बनेका हुन् ।

- तपाईंको नगरमा जतिपनि योजनाहरु कार्यान्वयमा छन सबैको स्रोत हामीले बुझाएका प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष राजस्व नै हुन् ।
- हामीले अहिले सजिलो किसिमबाट तपाईंको घरमा आएर तपाईंलाई अनुरोध गरि रकेका छौं यो यहाहरुको लागि राम्रो मौका हुन सकछ यति बेला तपाईंको जरिवाना पनि छुट दिने भनिएको छ ।
- नगरपालिकाको राजस्व परिचालनका सम्बन्धमा यहाहरुको केही सुभाव, सल्लाह र गुनासो भएका हामी स्वागत गर्दछौं ।

“व्यवसाय दर्ता गर्न छुटेका सम्पूर्ण व्यवसायीहरूले
सूर्यविनायक नगरपालिकाबाट संचालित
जरिवाना छुट सहितको व्यवसाय दर्ता अभियान,
२०७५ मा सहभागित बनी
असल व्यवसायीको परिचय दिओ”

सूर्यविनायक नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
कटुञ्जे, भक्तपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल